

Voor wie leven wij?

Leven, echt leven... Wie wil dat niet? Het is de mens eigen om te willen leven. Het is de mens ook eigen om over zichzelf na te denken. "Ik denk, dus ik besta", aldus de filosoof Descartes. En als de mens dan over zichzelf nadenkt, komt bij hem onvermijdelijk de vraag op: Waarom leef ik eigenlijk? Wat is de zin van mijn leven?¹ Deze vraag kan alleen beantwoord worden, door te luisteren naar wat de Bijbel daar over zegt. Dat wil ik in deze bijdrage dan ook doen. We zullen daarbij vooral kijken naar een aantal gedeelten uit het bijbelboek Genesis. We beginnen met Genesis 2:4–25.

1. God heeft het goede met ons voor (Genesis 2:4–25)

Wie iets over het leven wil zeggen, moet eerst kijken naar de oorsprong van ons leven. Hoe zijn wij ontstaan en wat betekent dat voor onze levenshouding? Uit Genesis 2:4–25 blijkt God de mens gemaakt heeft en hem een verantwoordelijke positie heeft gegeven. Uit alles blijkt dat het goede met de mens voor had. Van ons mag verwacht worden dat wij Gods liefde niet onbeantwoord laten. We hebben alles aan God te danken. Wat hebben wij voor Hem over?

1.1 God heeft de mens het leven gegeven (Genesis 2:4–7)

In Genesis 2:7 lezen we hoe God uit de vochtige akkergrond de eerste mens maakte: "Toen boetseerde² Jahweh God de mens uit stof dat Hij van de aarde nam, en Hij blies hem de levensadem in de neus: zo werd de mens een levend wezen." Eeuwen later herinnerde Job God eraan hoe Hij de mens geschapen had:

Bedenk: als aardewerk hebt U mij geboetseerd,
en laat U mij nu vervallen tot stof?
(Job 10:9).

Ook de woorden die Elihu tot Job richtte, herinneren aan Genesis 2:7:

De geest van God heeft mij gemaakt,
de adem van de Almachtige laat mij leven.
Maar u mag mij toch gerust weerleggen,
u schrap zetten en in de verdediging gaan.
Tenslotte ben ik ook maar een aarden pot van God,
afgeknepen van het leem.
(Job 33:4–6).

Op zichzelf is de mens niet meer dan dode stof uit de akker. Het is alleen de levensadem van God die hem doet leven. Als God zijn levensadem terugneemt, vergaat hij weer tot stof:

Als Hij zijn hart voor ons zou sluiten
en geest en adem terugneemt,
sterft alwat leeft,
vervalt de mens opnieuw tot stof.
(Job 34:14–15).

¹ Vergelijk C. van der Waal, "De zin van het bestaan", in: C. van der Waal, *Belofte en Roeping: Preken over het bijbelboek Genesis*, Geleen: Spes Bona, 1995.

² Vergelijk J. Dubbink, "God als pottenbakker? *jatsar* ('vormen') in Genesis 2 en Jeremia 18", in: R. Abma, F.J. Hoogewoud, K.A.D. Smelik en G.J. Venema (redactie), *Nog dichterbij Genesis. Opstellen over het eerste bijbelboek voor Karel Deurloo ter gelegenheid van zijn zestigste verjaardag*, Baarn: Ten Have, 1995, pp. 51–56.

1.2 God heeft de mens een leefbare omgeving gegeven (Genesis 2:8–9)

In Eden, ergens in het zuiden van Mesopotamië, legde God een tuin aan, d.w.z. een hof met een omheining. De omheining diende om de hof tegen de wilde dieren te beschermen.³ In de hof liet God “allerlei bomen opschieten, aanlokkelijk om te zien en heerlijk om van te eten” (Genesis 2:9a). In deze heerlijke omgeving plaatste God de mens die Hij geschapen had.

In het midden van de hof stonden twee bijzondere bomen. De ene boom was de boom van het leven. We kunnen de levensboom het beste vergelijken met het levenskruid uit het Gilgamesj-epos.⁴ Volgens dit epos sprak Gilgamesj tot Ur-sjanabi, de veerman:

Ur-sjanabi, deze plant is een wonderkruid,
waardoor men zijn levensadem herkrijgt!
Brenge wil ik die naar het omheinde Uruk
en wil die de grijsaard doen eten; de plant mag hij plukken,
die heet: “Als grijsaard wordt jong weer de mens”,
en ik zelf wil die eten om mijn jeugd te herkrijgen.
(Gilgamesj-epos XI 278–283).⁵

Telkens als Adam en Eva van de vruchten van de levensboom zouden eten, zou hun lichaam zich verjongen. Op die manier zouden ze eeuwig jong kunnen blijven en nooit de dood behoeven te zien. De andere boom in het midden van de hof was de boom van de kennis van goed en kwaad. Ook deze boom was “aanlokkelijk om te zien en heerlijk om van te eten”, maar van deze ene boom moest de mens afblijven (Genesis 3:3). Deze boom werd door God gebruikt om te toetsen of de mens goed of kwaad jegens Hem in de zin had. Als de mens ondanks het verbod toch van de vruchten van deze boom zou eten, zou hij daarmee te kennen geven, dat hij God niet wilde gehoorzamen en eren. God heeft de mens veel gegeven, maar blijft hemelhoog boven hem verheven.

1.3 God heeft de mens royaal gegeven (Genesis 2:10–14)

Voor een tuin is water erg belangrijk. Een tuin zonder water is als een eik zonder bladeren (Jesaja 1:30). De gunstigste plaats voor een tuin was langs een rivier, zoals blijkt uit de zegen van Bileam:

Hoe mooi zijn uw tenten, Jakob,
uw woningen, Israël;
als dalen liggen zij verspreid,
als tuinen langs een rivier,
als aloëbomen geplant door Jahweh,
als ceders aan de waterkant.
(Numeri 24:5–6).

Hoe was nu de ligging van de hof van Eden? In Eden stroomde een rivier om de hof van water te voorzien. Bij de hof werd deze rivier tot vier “hoofden”. Deze “hoofden” duiden het gedeelte stroomopwaarts aan.⁶ Vanuit de Perzische Golf gezien, dus vanuit het zuiden stroomopwaarts kijkend, splitste de rivier zich bij de hof in vier stromen. Vanuit het noorden stroomafwaarts kijkend kwamen de rivieren bij de hof samen. De namen van deze rivieren zijn van Oost naar West: de Pison, de Gihon, de Tigris en de Eufraat.

³ C. van der Waal, *Wat staat er eigenlijk?*, Goes: Oosterbaan & le Cointre, 1971, p. 9.

⁴ Vergelijk C. van der Waal, “De boom des levens en onze levensroeping”, in: *Belofte en roeping*.

⁵ F.M.Th. de Liagre Böhl, *Het Gilgamesj-epos, nationaal heldendicht van Babylonië*, Amsterdam: Paris, ²1952.

⁶ E.A. Speiser, “The rivers of paradise”, in: R.S. Hess & D.T. Tsumura (redactie), *I studied inscriptions from before the flood*, *Ancient Near Eastern, literary, and linguistic approaches to Genesis 1–11*, Winona Lake: Eisenbrauns, 1994, pp. 175–182.

Het paradijs lag dus op de plaats waar de Eufraat en de Tigris bij elkaar komen, of nauwkeuriger gezegd op de plek waar de Eufraat en de Tigris in die tijd, d.w.z. vóór de zondvloed, bij elkaar kwamen.

Toen God voor de eerste mens een tuin aanlegde, deed Hij dat op een wel erg gunstige plek: op de plaats waar vier rivieren bij elkaar kwamen! Voor een tuin was er geen betere plek op aarde te vinden. Dit tekent de zorg van God voor de mens. Hij plaatste de mens niet in een willekeurige hof, maar gaf hem het beste.

1.4 God heeft de mens de aarde in bruikleen gegeven (Genesis 2:15–17)

God had de mens in de hof van Eden een schitterende uitgangspositie gegeven. Nu moest de mens deze hof zelf verder bewerken en beheren. Daartoe kreeg de mens de hof van Eden in bruikleen. Hij mocht van alle bomen in de hof vrij eten. Maar... hij moest wel goed beseffen dat hij niet de eigenaar was. God was en bleef de eigenaar van de hof. Om dat te laten zien maakte God voor één boom, de boom van de kennis van goed en kwaad, een uitzondering. We kunnen deze boom vergelijken met de hoed op een paal die Wilhelm Tell weigerde te groeten.⁷ Alleen is er in Genesis geen sprake van het vereren van de boom, maar van het afblijven ervan.

Proclamatie van het gebod in Genesis

En Jahweh God gaf de mens dit gebod:
‘Je mag van alle bomen in de tuin overvloedig eten, maar van de boom van de kennis van goed en kwaad mag je niet eten,

want op de dag dat je daarvan eet, zul je sterven.’

Proclamatie van het gebod in *Wilhelm Tell*

En dit is de wil en mening van de landvoogd:
De hoed moet dezelfde eer als hijzelf ontvangen.
Men moet hem met gebogen knie en met ontbloot hoofd vereren — Daaraan wil de koning de gehoorzamen kennen.

Vervallen is met zijn lijf en goed aan de koning, wie het gebod veracht.

Nadat Wilhelm Tell weigerde de hoed de vereiste eer te bewijzen, werd zijn overtreding als volgt verwoord: “Veracht je zo je keizer, Tell, en mij, die hier in zijn plaats gebiedt, dat je de eer ontzegt aan de hoed, die ik om de gehoorzaamheid te beproeven heb opgehangen? Je kwade streven heb je aan mij verraden.” Adam moest van de boom van de kennis van goed en kwaad afblijven en zo God als leenheer erkennen. Zou Adam toch van de vruchten van deze boom eten dan was hij des doods schuldig. Want dan had hij zijn God en koning verworpen en veracht.

Wat gold voor de hof, geldt in feite ook voor heel de aarde. We hebben de aarde in bruikleen gekregen. Dat stemt tot dankbaarheid, maar verplicht ons ook tot zorgvuldigheid. We mogen maar niet met de aarde doen wat ons goed dunkt. We zijn geen eigenaren!

1.5 God heeft de mens een vrouw als partner gegeven (Genesis 2:18–25)

Moest de mens zijn taak om de hof te bewerken en te beheren alleen uitvoeren? Nee, God gaf hem een partner om hem terzijde te staan. Dat ging als volgt.

God bracht van buiten de hof de dieren bij de mens om ze namen te laten geven. Adam gaf de dieren namen overeenkomstig hun aard. Het ene dier was snel, het andere log. Het ene dier was sterk, het andere sierlijk. Maar geen enkel dier was zoals Adam. Geen enkel schepsel kon hem als gelijkwaardige partner terzijde staan.

Toen liet God een diepe slaap over Adam komen en bouwde uit een van zijn ribben een vrouw. Vervolgens bracht Hij haar bij Adam. Adam herkende in de vrouw zijn eigen vlees en bloed en daarom noemde hij haar naar zichzelf:

Mannin (isja) zal zij heten,
want uit een man (isj) is zij genomen.
(Genesis 2:23b).

⁷ C. van der Waal, *Die Wêreld is ons woning, christelike kultuurtaak*, Pretoria: NG Kerboekhandel Transvaal, 1985, pp. 21–22.

Zo is het onder alle volken een inzetting geworden dat een man voor zich een vrouw zoekt om samen als een twee-eenheid door het leven te gaan. Helaas zijn soms in een huwelijk de goede verhoudingen tussen man en vrouw danig verstoord. In het begin was dat echter anders. Want Adam en Eva waren naakt, maar ze voelden geen schaamte voor elkaar. Ze hadden gewoon niets te verbergen.

2. Wees God gehoorzaam (Genesis 3)

“En ze leefden nog lang en gelukkig...” Je zou verwachten dat het verhaal over het eerste mensenpaar zo zou eindigen. Helaas is dat niet het geval. Genesis 3 vertelt ons dat de mens niet langer voor God wilde leven, maar voor zichzelf begon. Hij wou eigen baas zijn. En dat viel niet mee...

2.1 Twijfel niet aan Gods woorden (Genesis 3:1–6)

In Genesis 3:1–6 lezen we hoe de slang de vrouw verleidde om Gods verbod te overtreden. Zij deed dat door twijfel te zaaien aan Gods woorden. De slang begon met eerst Gods woorden te verdraaien: “Heeft God werkelijk gezegd dat je van geen enkele boom in de tuin mag eten?” De vrouw wist wel beter en corrigeerde de suggestie van de slang: “Wij mogen wel eten van de vruchten van de bomen in de tuin. God heeft alleen gezegd: ‘Van de vruchten van de boom die midden in de tuin staat mag je niet eten; je mag haar zelfs niet aanraken; anders zul je sterven.’” Maar de slang weersprak nu botweg Gods woord: “Je zult helemaal niet sterven! God weet dat je ogen open zullen gaan als je van die boom eet, en dat je dan gelijk zult worden aan God, door de kennis van goed en kwaad.” Toen ging de vrouw twijfelen. Ze keek naar de boom van de kennis van goed en kwaad. Wat een mooie boom! Wat een prachtige vruchten! Zouden die werkelijk onheil brengen? Of had de slang gelijk en brachten die vruchten geen onheil, maar inzicht? Ze kon zich niet langer bedwingen. “Zij plukte dus een vrucht en zij at ervan; zij gaf er ook van aan haar man, die bij haar stond, en ook hij at ervan.”

Zo zien we hoe de slang door twijfel te zaaien aan Gods woorden de zonde in de wereld gebracht heeft. God had wel gezegd dat de mens bij overtreding van zijn gebod zou sterven, maar volgens de slang zou de mens er in werkelijkheid alleen maar op vooruit gaan. Twijfelen aan Gods woorden is iets verschrikkelijks. Het is letterlijk levensgevaarlijk.

2.2 Zonde schept afstand tussen God en mens (Genesis 3:7–11)

Na het eten van de verboden vrucht gingen Adam en zijn vrouw inderdaad de ogen open. Ze ontdekten dat ze naakt waren. De onschuld die hen in het begin kenmerkte hadden ze verloren. Nu hadden ze iets te verbergen! Ze waren niet alleen bang voor God, maar schaamden zich ook voor elkaar. Door de zonde konden ze elkaar niet meer open en onbevangen aankijken. Om hun naaktheid te bedekken maakten ze schorten van vijgenbladeren. Maar ook zo durfden ze God niet meer onder de ogen te komen. Want toen ze God hoorden naderen, verborgen ze zich voor Hem. Daarom riep God Adam: “Waar ben je?” Adam erkende dat hij bang was voor God: “Ik hoorde U in de tuin, en toen werd ik bang omdat ik naakt ben; daarom heb ik mij verborgen.”

God wist wel wat er gebeurd was. Daarom vroeg Hij: “Wie heeft je verteld dat je naakt bent. Heb je soms gegeten van de boom die Ik verboden heb?”

Zonde schept altijd afstand tussen God en mens. Wie zondigt, durft God niet meer onder de ogen te komen. Zonde maakt een einde aan de vertrouwelijke omgang met God.

2.3 God straft de ongehoorzaamheid (Genesis 3:12–20)

In zijn antwoord schoof Adam schoof de schuld af op zijn vrouw, “die U mij als gezellin gegeven hebt”. Daarop riep God Adams vrouw ter verantwoording. Deze schoof de schuld af op de slang. Toen vervloekte God de slang: “Omdat je dit gedaan hebt, ben je vervloekt, onder alle tamme dieren en onder alle wilde beesten! Op je buik zul je kruipen en stof zul je eten, alle dagen van je leven!” God vervloekte niet alleen de slang, maar Hij verbrak ook het bondgenootschap tussen de slang en de vrouw: “Vijandschap sticht Ik

tussen jou en de vrouw, tussen jouw kroost en het hare. Het zal jouw kop bedreigen⁸, en jij zijn hiel!” (Genesis 3:15). Deze tekst spreekt niet alleen van vijandschap, maar ook van nederlaag en overwinning.⁹ Uiteindelijk zou het nageslacht van de vrouw overwinnen, maar pas na veel moeite en strijd. Dat nageslacht zou er dan ook niet zonder moeite en pijn komen: “Ik zal de lasten van jouw zwangerschap zeer zwaar maken: met pijn zul je kinderen baren.”

Adam en zijn vrouw werden niet vervloekt, maar wel zwaar gestraft. Ze werden veroordeeld tot een moeitevol leven dat tenslotte met de dood eindigen zou. Maar toch was er hoop. Adam gaf zijn vrouw een nieuwe naam, Eva (leven), “omdat zij de moeder is geworden van alle levenden”. Eerst noemde Adam zijn vrouw (isja) naar zichzelf (isj), maar nu noemde hij haar naar haar nageslacht. De naam Eva verwijst dus niet naar de *eerste* Adam, maar naar de *laatste* Adam, “geboren uit een vrouw” (Galaten 4:4). De pijn en moeite van haar zwangerschappen zouden niet vergeefs zijn, maar uiteindelijk haar redding betekenen (1 Timotëus 2:15).

God laat de ongehoorzaamheid van de mensen niet ongestraft. Hij geeft loon naar werken. “Kwelling en benauwdheid wacht elke mens die het kwade bedrijft” (Romeinen 2:9). Alleen in Jezus is er hoop.

2.4 God wil geen afstand tussen Hem en de mens (Genesis 3:21)

Door zijn zonde had de mens afstand tussen zichzelf en God geschapen. Hij was zich zijn naaktheid bewust geworden en durfde nu God niet meer onder de ogen te komen. De vertrouwelijke omgang met God was hij kwijtgeraakt. Maar wat lezen we nu in Genesis 3:21? God maakte voor Adam en Eva kleren van dierenvellen. Een of meer dieren werden gedood om van de huid kleding voor de mens te maken. Door de naaktheid van de mens te bedekken gaf God aan dat Hij geen afstand tussen Hem en de mens wil, maar integendeel juist uit is op de vertrouwelijke omgang met de mens. Om dezelfde reden stelde God later het plaatsvervangend offer in om de schuld van de mens te bedekken.

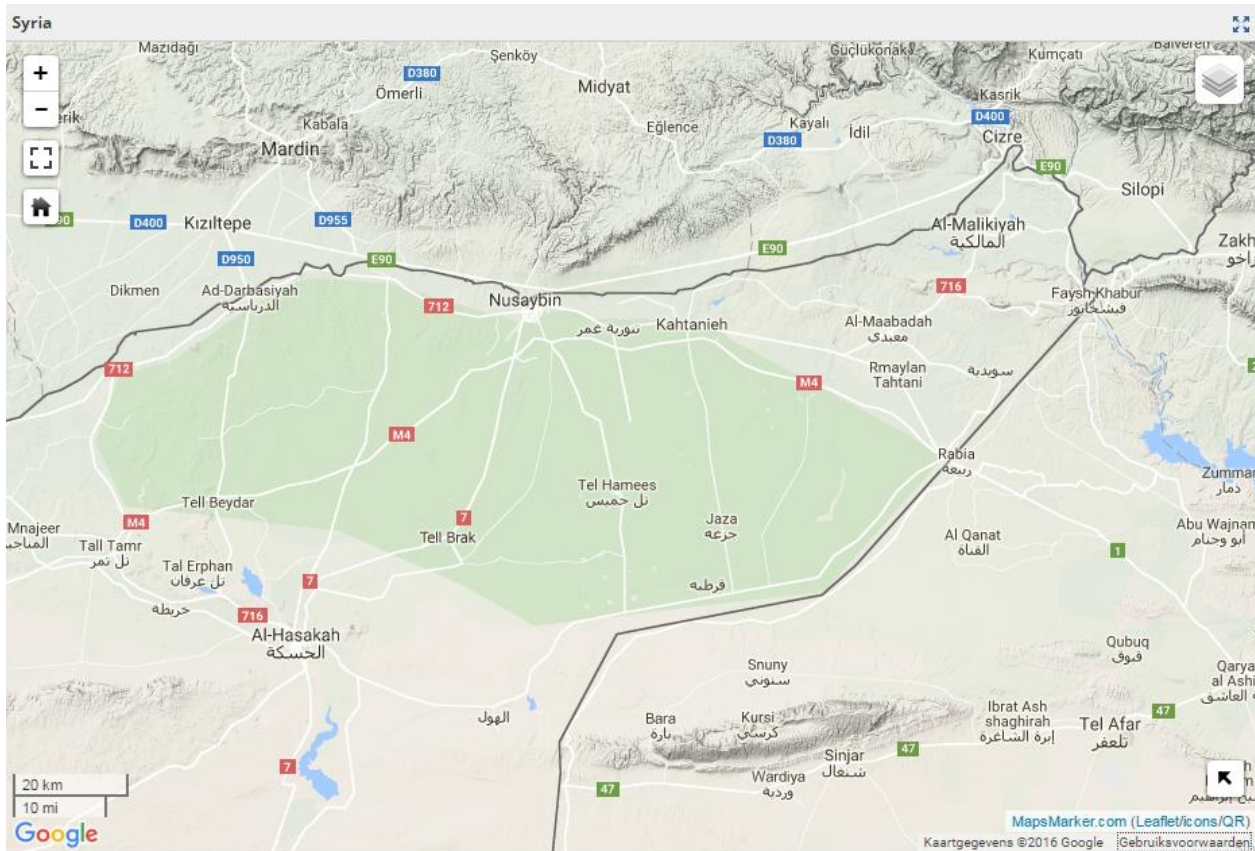
2.5 Gods woorden gaan op hun tijd in vervulling (Genesis 3:22–24)

Dat God na de val het verbondsverkeer met de mens voortzette, betekende niet dat zijn dreigingen slechts loze woorden waren. Adam en Eva moesten de hof van Eden verlaten. De ingang werd door hemelse wachters bewaakt. De mens kon de levensboom niet meer bereiken en was daarmee ten dode opgeschreven. Zo vervulde God op zijn tijd de dreigende woorden die Hij gesproken had: “van de boom van de kennis van goed en kwaad mag je niet eten, want op de dag dat je daarvan eet, zul je sterven” (Genesis 2:17). God blijft trouw aan zijn woorden, aan zijn dreigingen evengoed als aan zijn beloften.

⁸ Het gebruikte Hebreeuwse woord betekent zowel aanvallen als vermorzelen.

⁹ Antwoord 19 van de *Heidelbergse Catechismus* spreekt over “het heilig evangelie, dat God zelf eerst in het paradijs heeft geopenbaard”. De *Studiebijbel* schrijft bij Genesis 3:15: “Dit vers wordt wel het Proto-evangelie of de moederbelofte (de moeder van alle beloften genoemd). Vanuit de verdere vervulling van in de heilsgeschiedenis mogen we dit vers zo bezien, maar de eerste mensen zullen in de woorden zelf nog weinig positiefs hebben gehoord.” Uit Genesis 3:20 blijkt echter, dat Adam wel degelijk het evangelie in de woorden van God heeft horen klinken. In de nieuwe situatie na de zondeval gaf Adam zijn vrouw een toepasselijke nieuwe naam. Dat was niet “stuk ongeluk” (vergelijk Genesis 35:18: “Ben-oni” – ongelukskind), maar “Leven”.

3. De mens bereikt zijn doel niet (Genesis 11:1–9)

Het groene gebied is de vlakte van Sinear, noordwestelijk van het Sinjargebergte.

De gevallen mens heeft nog steeds grote mogelijkheden. Maar wat doet hij er mee? Wil hij er alsnog God, zijn schepper, mee eren of gaat het hem nog steeds om zichzelf? Streeft hij eigen doeleinden na? Dan zal hij zijn doel niet bereiken. Zijn grootse bouwplannen lopen op niets uit en zijn ongekende communicatiemogelijkheden eindigen in gebabbel.

3.1 De mens heeft geweldige mogelijkheden (Genesis 11:1–3)

Oorspronkelijk hadden alle mensen dezelfde taal. Genesis 11:2 vermeldt dat de nakomelingen van Noach hun oorspronkelijke woonplaats bij het Araratgebergte verlieten en zich in de vlakte van Sinear vestigden: “Nadat ze uit het oosten weggetrokken waren, vonden ze een vlakte in Sinear en vestigden zich daar.” (Genesis 11:2, Willibrordvertaling). De vlakte van Sinear is de vlakte noordwestelijk van het Sinjargebergte. Het land Sinear ligt dus niet in Zuid-Mesopotamië, maar in Noord-Mesopotamië.¹⁰

In Sinear was in tegenstelling tot de vroegere woonplaats van de mensen praktisch geen natuursteen aanwezig. Er was wel veel klei. Van deze klei maakten de mensen tichelstenen: “Put maar water..., stamp de klei en kneed het leem, pak de steenvorm.” (Nahum 3:14).

De tichelstenen werden aanvankelijk in de zon gelegd om te drogen. De kwaliteit en hardheid van deze tichelstenen leken echter in de verste verte niet op die van het in de bergstreken gebruikte natuursteen. Toen kwam men op het idee de tichelstenen in het vuur te harden. De op deze wijze verkregen bakstenen werden met behulp van asfalt, dat uit asfaltputten gewonnen werd, aan elkaar gemetseld. Voorwaar, een knap staaltje van menselijke techniek! De overgang van in de zon gedroogde tichelstenen naar bakstenen

¹⁰ Anne Habermehl, [Where in the world is the tower of Babel?](#), maart 2013.

was zo'n grote vooruitgang dat de mensen er maar wat trots op waren. In het Gilgamesj-epos horen we er nog de echo van:

Klim op en wandel op de muur van Uruk,
vors uit de onderbouw, bekijk het tichelwerk:
of haar tichelwerk niet van bakstenen is,
en of haar grondslag niet gelegd hebben de zeven wijzen!
(Gilgamesj-epos I 1:16–19).

De uitvinding van de baksteen gaf aan dat de mens tot grote dingen in staat was. Doordat iedereen dezelfde taal sprak, was brede toepassing van de kennis en kunde van de mens mogelijk.

3.2 De mens misbruikt zijn mogelijkheden (Genesis 11:4)

Maar waartoe gebruikten de mensen deze mogelijkheden? Ze overlegden met elkaar: “Laten wij een stad bouwen met een toren, waarvan de spits tot in de hemel reikt; dan krijgen wij naam en worden wij niet over de aardbodem verspreid.” Er worden hier twee redenen genoemd om een stad met een hemelhoge toren te bouwen:

1. dan krijgen wij naam en
2. worden wij niet over de aardbodem verspreid.

De eerste reden laat zien dat het de mensen bij de bouw niet om Gods naam, maar om eigen naam ging. Die naam moest vereeuwigd worden, zoals Gilgamesj zijn naam liet vereeuwigen door een muur om Uruk en een tempel voor Ishtar te bouwen:

Hij deed bouwen de muur van het omheinde Uruk,
van het gewijde Eanna, de heilige schatkamer.
Zie toch haar muur, waarvan de schijven als van koper zijn!
Aanschouw haar bastion, dat niemand kan nabootsen!
Raak aan de hardstenen stoep uit de grijze voortijd!
Nader Eanna, de woonplaats van Ishtar,
die geen toekomstige koning ooit zal nabootsen, geen een!
(Gilgamesj-epos I 1:9–15).

Aan het einde van het Gilgamesj-epos, als de pogingen van Gilgamesj om de onsterfelijkheid te verwerven vergeefs gebleken zijn, wijst Gilgamesj met nadruk op de indrukwekkende muren van Uruk:

Klim op, Ur-sjanabi, en wandel op de muur van Uruk,
vors uit de onderbouw, bekijk het tichelwerk:
of haar tichelwerk niet van baksteen is,
en of haar grondslag niet gelegd hebben de zeven wijzen!
(Gilgamesj-epos XI 303–305).

Professor De Liagre Böhl tekende hierbij aan: “Gilgamesj moet vergaan, zijn stad echter en zijn werk, de muur van Uruk, die hij gebouwd heeft, blijven bestaan. De mensen zijn sterfelijk, het werk hunner handen, dat zij voor de gemeenschap hebben gewrocht, trotseert de tijd en vestigt hun roem tot in lengte van dagen.”¹¹

¹¹ *Het Gilgamesj-epos*, p. 89.

De tweede reden geeft aan dat de mensen geen gehoor gaven aan Gods opdracht om zich over de aarde te verspreiden (Genesis 9:1, 7). Ze wilden juist bij elkaar blijven. Door een stad met een hemelhoge toren te bouwen kon men voorkomen dat de mensen verstrooid raakten.

God had de mens grote mogelijkheden gegeven, maar de mens misbruikte deze voor eigen doeleinden. Het ging hem om eigen naam en niet om de naam van God. Daarom luisterde Hij ook niet naar Gods woorden, maar ging hij zijn eigen gang.

3.3 God verijdelt de plannen van de mens (Genesis 11:5–7)

Toen God zag waar de mensen mee bezig waren, besloot Hij hun plannen te verijdelen. Want de mens stond nog slechts aan het begin van zijn technisch kunnen. Als dat zo doorging zou niets voor hem onmogelijk zijn en zou hij zich geheel onafhankelijk van God wanen. Om de kracht van de mensheid te breken besloot God een einde te maken aan de eenheid in taal. Eendracht maakt immers macht.

3.4 God straft het misbruik van de mens af (Genesis 11:8)

Door de taal van de mensen te verwarren, verstrooide God hen over de aarde. De bouw van de stad werd noodgedwongen gestaakt. Zo strafte God het misbruik dat de mensen van zijn goede gaven gemaakt hadden af. De mensen wilden niet verstrooid worden, maar het gevolg van hun handelen was juist dat ze wél verstrooid raakten. Zo slaat God ook vandaag het handelen van de mensen met vruchteloosheid omdat ze niet zijn wegen zoeken, maar eigenzinnig hun eigen weg willen gaan.

3.5 God beperkt de mens in zijn mogelijkheden (Genesis 11:9)

Genesis 11:9 noemt de naam van de onvoltooide stad: Babel. Deze stad was bedoeld om de geweldige mogelijkheden en de eenheid van de mensheid te laten zien. Maar de eendracht van Babel eindigde in verwarrend gebabbel. God beperkte de mogelijkheden van de mensen door hun taal te veranderen en hen zo over de aarde te verdelen.

4. Opdat wij niet meer voor onszelf zouden leven (2 Korintiërs 5:15)

Het is belangrijk om het Oude Testament goed te kennen, maar het is eveneens belangrijk om niet bij het Oude Testament te blijven staan. De geschiedenis is verder gegaan. De Schepper van hemel en aarde heeft de mensen niet aan hun lot overgelaten. Hij zond zijn Zoon naar deze aarde. Deze kwam, zag en overwon. Niet door de mensen te straffen, maar door voor hen te sterven. Zó lief had God de wereld en zo vol ontferming was de Zoon. Die liefde voor ons kan niet zonder consequenties blijven: “Want de liefde van Christus heeft ons in zijn greep, sinds wij tot dit oordeel gekomen zijn, dat Één voor allen gestorven is. Daaruit volgt dat zij allen gestorven zijn. En Hij is voor allen gestorven, opdat zij die leven niet meer voor zichzelf zouden leven, maar voor Hem die voor hen gestorven is en opgewekt.” (2 Korintiërs 5:14–15).

Als christen zijn we niet gered om voor onszelf te leven. Ons leven krijgt alleen zin als we het in dienst stellen van de drie-enige God, aan wie we alles te danken hebben. De Vader heeft ons geschapen, de Zoon heeft ons gered en de Heilige Geest vernieuwt ons leven.

Je leven in dienst stellen van God... Dat kan voor iedereen weer wat anders betekenen. Want niet iedereen heeft dezelfde gaven. Probeer je gaven te ontdekken en stel die dan in dienst van God!

Beslissend is niet hoeveel gaven je hebt en welke die zijn, maar wat je ermee doet. De een gaat naar Spanje om daar te evangeliseren en stelt zich zo in dienst van God. De ander werkt in Nederland bij een hoveniersbedrijf en eert daarmee God. Het een lijkt heel bijzonder en het andere heel gewoon. Maar daar gaat het niet om. De vraag is: Voor wie leef je? Voor wie doe je dat allemaal? Voor jezelf? Of voor de drie-enige God, aan wie je alles te danken hebt?

Albert Welleweerd